

ת"פ 35549/06/20 - מדינת ישראל נגד אביגדור רימר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מדינת ישראל נ' רימר
בפני כב' השופט ציון קאפח

ת"פ 35549-06-20
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צחי הבדלי

הנאשם
נגד
אביגדור רימר
ע"י ב"כ עו"ד עמרי ארגמן

גזר-דין

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של גרם מוות ברשלנות, עבירה לפי סעי' 64 ו- 40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), הפקרה לאחר פגיעה, עבירה לפי סעי' 64א(ג) לפקודה ושיבוש מהלכי משפט - עבירה לפי סעי' 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

במסגרת הכרעת הדין קבעתי אחריות הנאשם למותה של המנוחה תמר לנגר ז"ל ביום 26.12.19 סמוך לשעה 17.20 ברחובה של עיר בהרצליה. המנוחה נהגה מכוניתה ומסיבה לא ידועה עלתה על אי תנועה. נהג אחר נחלץ לעזרתה ובעודם משוחחים מחוץ למכוניתה הגיע הנאשם עם מכוניתו למקום ופגע במכוניתה שחלק ממנה בלט אל הכביש. המכונית נהדפה אל המנוחה אשר נפלה ארצה ונחבטה בראשה. כמו כן, קבעתי כי הנאשם הפקיר את המנוחה ונמלט מהמקום. לאחר מספר ימים תיקן הנאשם את נזקי התאונה במכוניתו במוסך ובכך עבר עבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי שביקש להקשות על איתורו ובכך הכשיל את החקירה הפלילית בעניינו.

מלכתחילה, לא חלק ב"כ הנאשם על נתוני המקום, הדרך והתאורה. גדר המחלוקת הייתה זהות הנהג אשר הביא למותה של המנוחה ונמלט מהמקום. טענת ההגנה הייתה שנהג אלמוני הוא שעשה כן ואילו הנאשם הגיע למקום פרק זמן לאחר מכן ופגע במכונית המנוחה שעה שהמנוחה כבר לא הייתה במקום.

כאמור, סוגיה זו הוכרעה על ידי במסגרת הכרעת הדין, שם קבעתי כי **לא הייתה תאונה נוספת** עד לפינוי מכונית המנוחה מהמקום, וכי הנאשם הוא שהיה במקום במועד ובשעה הנקובים בכתב האישום.

2. **ראיות לעונש**

מטעם התביעה- תדפיס מידע עבירות תעבורה.

מטעם הנאשם-שורה ארוכה של עדי אופי, מסמכים רפואיים ומכתב מאת אשת הנאשם, הכל כפי שיפורט בפרק נסיבות שאינן קשורות בנסיבות בביצוע העבירה.

תסקיר שירות מבחן שתוכנו והמלצותיו יפורטו בפרק נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

3. טיעוני הצדדים לעונש בתמצית

טיעוני התביעה

בטיעוניו לעונש התייחס התובע לנסיבות התאונה, ההפקרה, השיבוש ולשבר שפקד את משפחת המנוחה עקב אובדן האם אשר הייתה פעילה חרף גילה.

התובע ביקש לקבוע שני אירועים ומתחם עונש לכל אחד מהם: האחד, גרימת מוות ברשלנות והפקרה והשני, עבירת שיבוש מהלכי משפט.

עוד התייחס התובע לערכים החברתיים אשר נפגעו ולנסיבות התאונה אשר עומדות לטעמו ברמת רשלנות בינונית עד גבוהה.

התובע ביקש לקבוע מתחם לאירוע הראשון של גרם מוות והפקרה - מאסר בפועל מ- 40 חודשים ועד 6 שנים, ולגבי האירוע השני של עבירת השיבוש - ממאסר בדרך של עבודות שרות ועד 12 חודשים מאסר בפועל.

כמו כן, ביקש התובע לפסול את רישיון הנהיגה של הנאשם לצמיתות, בעיקר ולנוכח גילו של הנאשם.

התובע התייחס לגיליון ההרשעות הקודמות בעבירות תעבורה.

אחר כל אלה עתר התובע לקבוע עונש כולל שלא יפחת מ- 4.5 שנים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, שלילת רישיון הנהיגה לצמיתות, פסילה על תנאי ופיצוי למשפחת המנוחה.

ב"כ הנאשם עמד על אלה

נסיבות התאונה, נסיבות האישיות של הנאשם ופועלו למען החברה, נסיבות רפואיות ומדיניות הענישה. הסניגור ביקש לקבוע מתחם ענישה כולל בין של"צ לבין מאסר בדרך של עבודות שירות. אשר לפסילת הרישיון-תקופה של 7 שנים.

הנאשם בדברו לעונש ציין כי הוא מצר על מות המנוחה והאירוע כולו טלטל את עולמו. מוניטין שצבר בעמל רב, נפגמו. הוא חתם את דבריו בכך שהוא שואף לטהר את שמו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

הגם שנשמעו ראיות בתיק זה, עלי להדגיש כי בכל הנוגע לאחריות הנהג לגרם התאונה, לדרגת הרשלנות ולנסיבות ההפקרה, לא נשמעו כלל ראיות לפי שבא כוחו הקודם הודה בעובדות כתב האישום כמות שהן, בישיבת המענה מיום 6.7.20, למעט זהות הנהג שהביא למותה של המנוחה ונמלט ממקום התאונה. **"טענתנו היא שכל מה שכתוב בכתב האישום מדויק כמעט במלואו, למעט הטענה כי היה זה הנאשם שנהג ברכב. אנו נטען כי רכב אחר, לטעמנו, פגע וגרם לתוצאה, וכל שעשה הנאשם הוא לפגוע ברכב חונה-נטוש, ואנו מודים בעבירה על תקנה 145 לתקנות התעבורה"** (אי השארת פרטים בתאונה שתוצאתה נזק בלבד-צ.ק).

זו הגרסה שאינה אמת, לצערי, אשר נמסרה ע"י הנאשם במשטרה, בה התמיד במהלך המשפט והיא אשר מנעה ממנו להתייחס לנסיבות התאונה "הראשונה" ולנסיבות להפקרה. זה השטר וזה שוברו.

התובע טען כי יש לקבוע שרמת הרשלנות של הנאשם הינה בינונית עד גבוהה על פי התנאים אשר שררו במקום, כאמור בכתב האישום. סעיף 3 לכתב האישום מצוין כי הגם שמזג האוויר היה חורפי וגשום, ושעת חשיכה, אולם ברחוב קיימת תאורה אשר פעלה ומאירה את הצומת היטב. הכביש היה תקין ורטוב ממי גשמים ושדה הראיה בכיוון נתיב נסיעת הנאשם פתוח לפניו לעבר אי התנועה.

בנדון זה, מושתק לכאורה ב"כ הנאשם מטענה בדבר תנאי הדרך והמקום נוכח ההודאה באלה בשלב ההקראה. עם זאת, מצאתי טעם של ממש בדבריו כי חרף מה שנחזה להיות כתנאים אופטימליים יחסית, אין הדברים כך בפועל. הסניגור המלומד הפנה לכך שבאותם תנאים ממש נהגה המנוחה את מכוניתה ומסיבות בלתי ידועות, כפי שנקבע בכתב האישום, היא עלתה על אי התנועה כשחלקו הימני אחורי של רכבה בולט לעבר נתיב הנסיעה.

על כן ובבחינת "את פתח לו" אפשרי הדבר שמה שעמד לרועץ למנוחה, עמד ביתר שאת לנאשם אשר מכונית המנוחה בלטה לתוך נתיב נסיעתו.

לכך יש להוסיף את דברי אשת הנאשם בעדותה אודות מיומנותו בנהיגה.

ש. התובע הפנה את אשת הנאשם לדבריה במשטרה לאמור: "בעלי גבר מרושל, קורדינציות שלו לא יפות, כאשר הוא חונה הוא דופק....הרכב כל כך חבוט שיום אחד יגידו שעשית תאונה" (מצטט) זה מדוייק?

ת:מדוייק. (ישיבה מיום 14.9.20 עמ' 24 שורות 29-31).

יש אפוא לקבוע, ולו מטעמי זהירות, כי דרגת הרשלנות הייתה בינונית ומטבע הדברים לא קדם לה תכנון מוקדם.

חוסר הזהירות של הנאשם אפוא הביא לתוצאה שאין קשה וחמורה ממנה-מות המנוחה.

בתה של המנוחה, הגב' מיטל גזית, סיפרה על השבר שפקד את המשפחה לאחר מות המנוחה שהייתה אם לילדיה וסבתא לנכדים. בן זוגה של המנוחה, ב 22 השנים האחרונות נפטר מצער זמן קצר לאחר מותה.

על המנוחה הרחיבה : **"למרות 82 שנותיה, הייתה אישה פעילה, מתנדבת בשלושה מקומות, לא נחה לרגע, מציירת, מפסלת, מטיילת. בלוח הזמנים שלה תמיד היה מקום לפילהרמונית, להצגות, להרצאות, לשירה בציבור ומה לא."**

הגב' גזית ציינה כי המנוחה הייתה מעורבת בחיי ילדיה ונכדיה וכי ביתה שימש כמקום מפגש לאירועים משפחתיים למיניהם.

בפרק זמן של שבוע ימים חרב הבית, במותה של המנוחה ובמותו של בן זוגה.

עבירות ההפקרה והשיבוש : כאמור בהכרעת הדין הדגיש העד מסיקה כי לאחר התאונה נוצר קשר עין בינו לבין הנהג הפוגע אשר האט, פתח את חלון מכוניתו והתבונן במסיקה שישב על הרצפה בעודו אוחז בראש המנוחה אשר נחבטה ונפלה לארץ. אף הנאשם העיד, בהתייחסו לתאונה "השנייה" כי מדובר במכה רועשת ומשמעותית.

במקום התאונה נכחו אכן אנשים נוספים אשר הושיטו עזרה למנוחה והזעיקו את כוחות ההצלה. אולם אין בכך להכהות במאומה את הכשל המוסרי שבהתנהגות הנאשם אשר בחר להמשיך בנסיעה, משל דבר לא אירע, מבלי לעמוד על הדברים לאשורם.

לכך יש להוסיף כי בעזיבת הנאשם את מקום התאונה הוא פגע בחקירה והקשה על איתורו עד אשר ובמאמץ רב נמצא הקשר בין שבירי הפנס שהותיר במקום התאונה למכוניתו שהוכנסה לתיקון רק בחלוף מספר ימים.

דבר התאונה, תוצאתה הקשה והימלטות הנהג הפוגע פורסמו בכלי התקשורת. הנאשם בחר להכניס מכוניתו לתיקון רק בחלוף 5 ימים מיום התאונה. להערכתו בתקופה זו הנאשם לא נהג במכוניתו הן משום הנזק שנגרם לה והן בעיקר על מנת להקשות על איתורו.

דין והכרעה

5. בטיעוניו לעונש עתר התובע לקביעת שני אירועים-התאונה וההפקרה כאירוע אחד ועבירת השיבוש כאירוע שני. כפועל יוצא, לשיטת התובע, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע כאמור בסעיף 40 יג' (ב) לחוק.

המונח "אירוע" לא הוגדר בתיקון 113 לחוק העונשין, ואף אין בתיקון קריטריונים לאבחנה בין "אירוע אחד" לבין "כמה אירועים". "אירוע" יכול לכלול בתוכו מספר עבירות אשר מאחוריהן עומדת תכנית עבריינית אחת, הן מבחינת המחשבה הפלילית והן מבחינת המכלול העובדתי (ר' גם במאמרם של ואקי ורבין, "**הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא**", הפרקליט נב, תשע"ג).

בעניין ג'אבר אומץ, בדעת רוב, "**מבחן הקשר ההדוק**", להכרעה בשאלה אימתי מספר מעשים, או עבירות, ייחשבו ל"אירוע אחד" לצורך קביעת מתחם העונש ההולם. על פי המבחן האמור, "עבירות שיש ביניהן קשר הדוק", כגון: כאלה שנעשו ב"סמיכות זמנים" ושהן "חלק מאותה תכנית עבריינית" אחת, "אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה", ואף כאשר ניתן היה להפריד ביניהן ולחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן (כך שאין לראות בהן "מעשה אחד") - ייחשבו ל"אירוע אחד", אשר ביחס אליו ייקבע מתחם ענישה אחד.

כבוד השופטת ברק ארז, הציעה את "**מבחן הקשר ההדוק**" וקבעה:

"לשיטתי, נקודת המוצא לפרשנותו של המונח "אירוע" צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית המשפט יקדים לגזירת הדין את תחימת גבולותיו של ה"אירוע". ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שהתבצעו בדרך זו. בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה"אירוע" תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שיינתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות יימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות). כך, לדוגמה, ניתן להתייחס למקרה שבו אדם פורץ לבית, גונב ממנו פריטים שונים ונמלט מן המקום כשהוא נוסע באופנוע במהירות מופרזת. המשטרה דולקת בעקבותיו, ומתנהל מרדף שבסופו הוא נתפס לאחר שגם ניסה לתקוף שוטר. ברי כי בדוגמה זו עבר המבצע עבירות רבות ושונות, וכי אף ניתן לפצלן למספר "מעשים". עם זאת, כולן בוצעו בסמיכות זמנים רבה ויש ביניהן קשר הדוק, כך שיש לראות בהן חלק מ"אירוע" אחד. ניתן לטול דוגמא נוספת: אדם מחליט לאיים באלימות על מספר אישי ציבור שלעמדותיהם הוא מתנגד באופן אידיאולוגי, ובמסגרת כך שולח אליהם במשך מספר חודשים מכתבים מאיימים, עד אשר הוא נתפס. במקרה זה, נפלו קורבן למעשים מספר אישי ציבור, והם אף בוצעו בהפרשי זמן זה מזה, כך שניתן לראות בפגיעה בכל אחד מהם "מעשה" נפרד - בין לפי המבחן הצורני-עובדתי ובין לפי המבחן שעניינו הערך החברתי המוגן (אשר מתייחס להגנה על כל אדם ואדם). עם זאת, הפגיעה בכלל הקורבנות נובעת מתוכנית עבריינית אחת, ויש בין העבירות השונות קשר הדוק. לכן, אני סבורה כי נכון יהיה לנתחן כ"אירוע" אחד שבצידו ייקבע מתחם ענישה אחד.

אני סבורה כי מבחן הקשר ההדוק אמור להיות מיושם באופן שונה מן המבחן הצורני-עובדתי הנהוג בפסיקה בהתייחס לסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי. במה דברים אמורים? המבחן הצורני-עובדתי עניינו בשאלה האם מדובר ברצף פעולות שאינן ניתנות להפרדה (ולכן צריכות להיחשב מעשה אחד) או שמא ניתן להפריד ביניהן באופן שאינו מלאכותי (כך שתיחשבנה למספר מעשים, כמו למשל בע"פ 4517/04 מסראווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(6) 119, 132 (2005)). לעומת זאת, מבחן הקשר ההדוק בוחן את עוצמת הקשר שבין העבירות, ולא את השאלה האם הן ניתנות להפרדה. בהתאם לכך, כאמור, ייתכן כי עבריו יבצע מספר רב של פעולות שניתן להפריד ביניהן, ושהוא אף יכול היה לחדול לאחר ביצוע כל אחת מהן (כך שאין לראות בהן מעשה אחד), אך נכון יהיה לראות בהן חלק מתוכנית עבריינית אחת (ולכן גם אירוע אחד)... (פיסקאות 5-6 לחוות דעתה של השופטת ד' ברק-ארז). (ההדגשות אינן במקור)

כבוד הש' פוגלמן הצטרף לדברי הש' ברק ארז, והוסיף:

"להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית. מסקנה זו מתחייבת, לגישתי, מן הנוסח הרחב של סעיף 40ג, אשר מותיר לערכאה הגוזרת את הדין מתחם רחב של שיקול דעת. מתחם רחב זה משמיע בתורו גמישות ביחס לאפשרות לצרף "מעשים" רבים לכדי "אירוע" אחד". (פיסקה 2 לחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן).

(ראו ג'אבר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.10.2014);

לטעמי אין מקום לפצל בין עבירת ההפקרה לבין עבירת השיבוש לפי שמדובר במסכת עבריינית אחת. עבירת השיבוש בוצעה ע"י הנאשם כחלק בלתי נפרד מעזיבתו את מקום התאונה וחפצו כי זהותו כנהג אשר גרם לתאונה ונמלט מהמקום, לא תיוודע. אין הדבר מעלה או מוריד אם עבירת ההפקרה ועבירת השיבוש בוצעו במקומות שונים ובמועדים שונים שהרי קיים "קשר הדוק" ביניהן והן מהוות חלק ממסכת אחת כוללת.

אין מחלוקת, כמאמר התובע, כי הנהיגה הרשלנית ועבירת ההפקרה מהוות אירוע אחד. משכרתי את עבירת השיבוש בעבירת ההפקרה, התוצאה היא ששלוש העבירות מהוות אירוע אחד ויש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשלושתן.

מכאן ואילך אדון בכל אחת מן העבירות, הן בנפרד והן במשולב, אתייחס לערכים החברתיים שנפגעו, למדיניות

הענישה ולמתחם העונש ההולם.

6. אשר לתאונה, תוצאתה הטרגית ועבירת ההפקרה

רבות נכתב אודות קדושת החיים והצורך להילחם בתאונות הדרכים. בתי המשפט הביעו עמדה נחרצת כנגד נגע תאונות הדרכים והצורך בהגנה על ערך קדושת החיים. ראה לעניין זה רע"פ 548/05 לוינ' נ' מדינת ישראל (19.1.2006):

"הם (עונשי המאסר - צ.ק.) משקפים את הצורך במאבק בקיפוח חיי אדם בדרכים המהווה, למרבה הצער, תופעה שכיחה במחוזותינו ומדיניות הענישה המשקפת את היחס לקדושת חיי אדם... עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעדו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש ובראשונה וברמה עילאית של משפחת הקורבן שקופדו חיי בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה".

מדיניות הענישה הנוהגת

בכל הנוגע לעבירות של גרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים קטלנית, הותוו בפסיקה שלושה כללים מנחים בהקשר לענישה הראויה במקרים אלו: האחד, ראוי לגזור על הנאשם מאסר בפועל ופסילה לתקופה ממושכת, הן משיקולי הרתעה והן בשל כיבוד עקרון קדושת החיים. השני, ככלל, נסיבותיו האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, זאת בשל אופייה המיוחד של העבירה ושכיחות ביצועה על ידי אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

(ראו: ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09), ע"פ 8464/15 פנזין נ' מדינת ישראל (30.10.17), רע"פ 9909/17 דרויש נ' מדינת ישראל (1.1.18), רע"פ 10152/17 מדינת ישראל נגד ראמי חטיב (16.4.18)).

מסקירת הפסיקה עולה, כי קיים מנעד רחב של ענישה במקרים של נהיגה רשלנית שתוצאתה קטלנית, החל ממאסר למשך 6 חודשים בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית, ועד למאסר מאחורי סורג ובריח.

לעולם ייבחן עניינו של נאשם אל מול נסיבותיו המיוחדות ונסיבות המקרה. משכך, מצאו בתי המשפט על ערכאותיהם השונות, החל מבית משפט לתעבורה שהעבירה מצויה בסמכותו, בית המשפט המחוזי כערכאת ערעור ובית המשפט העליון, לא פעם ולא פעמיים הצדקה להימנע מענישה הכוללת ריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח.

ראה הנאמר ברע"פ 548/05 מאירה לוינ' נ' מדינת ישראל:

עמוד 7

"בצד מדיניות הענישה המחמירה בעבירות הקשורות בתאונות קטלניות, שומא על בית המשפט, ככלל, לשקול את נסיבותיו המיוחדות של כול מקרה ומקרה, ולעולם ישמשו נסיבות אינדיבידואליות של נאשם שיקול בר- התייחסות בקביעת העונש הראוי. מקום שמתגבשת בתחום מסויים מדיניות ענישה שיפוטית מחמירה, העונש יגזר כפרי שיקול זהיר בין המדיניות האמורה לבין הנתונים האינדיבידואליים לנאשם, תוך הערכת משקלם היחסי (פרשת חילף, שם, עמ' 143).

קביעת דרגת הרשלנות ומתחם הענישה

לצורך קביעת דרגת הרשלנות יש לבחון את נסיבות גרימת התאונה, האם מדובר ברשלנות רגעית או רשלנות נמשכת, האם התלוו לרשלנות זו עבירות תעבורה נוספות והאם ישנו אשם תורם מצד ג'. על אלה עמדתי לעיל.

רע"פ 9040/12 אלמקייס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] - אושר עונש הכולל 8 חודשי מאסר, פסילת רישיון ל-9 שנים וענישה נלווית למי שגרם למותו של אחר ברשלנות הכוללת "סטייה פתאומית מנתיב נסיעתו בכביש מהיר תוך סיכון והפרעה לעוברי אורח; חסימת נתיב הנסיעה השמאלי ופנייה לעבר מעבר ביטחון תוך חציית פס הפרדה שמאלי, בניגוד להוראות תמרורי התנועה".

בעפ"ת 33840-02-12 סובחי נגד מדינת ישראל, [פורסם בנבו] נאמר:

"סקירת הפסיקה מלמדת כי במקרי הנהיגה הרשלנית הקלים ביותר נגזרו על הנהגים עונשי מאסר של 6 חודשים בעבודות שירות (ע"פ 4732/02 סורפין נ' מ"י); במקרים של רשלנות חמורה יותר נגזרו עונשי מאסר בפועל לתקופות של 10 חודשים (ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מ"י) [פורסם בנבו]; 13 חודשים (ע"פ ת"א) 71933/06 קלגסבלד נ' מ"י, [פורסם בנבו], במקרה בו נהרגו אם ובנה, ונפצעו שלשה אחרים; 15 חודשים (ע"פ 6358/10 קבהא נ' מ"י [פורסם בנבו]) במקרה בו נהרגו שניים ונפצעו ששה; ו- 18 חודשים (ע"פ 6544/07 גראמנת נ' מ"י [פורסם בנבו]). במקרים החמורים ביותר נגזרו על הנאשמים 24 חודשי מאסר (ע"פ 8382/03 חילף נ' מ"י פ"ד נ"ח (2) 139, במקרה בו נהרגו שלשה אנשים; ת.פ. חי' 114/01 מ"י נ' טל בן סבח יצחק, [פורסם בנבו] במקרה בו נהרגו ארבעה אנשים וע"פ ת"א) 70632/02 זקרי נ' מ"י); 27 חודשי מאסר (ע"פ (מרכז) 8250-02-08 סובינסקי נ' מ"י, [פורסם בנבו] במקרה בו היו שלושה הרוגים); 30 חודשי מאסר (ע"פ 708/10 שלאפה נ' מ"י, [פורסם בנבו], גמ"ר (פ"ת) 2404-03-11 מ"י נ' יהודה חן, [פורסם בנבו] עפ"ג (מרכז) 4766-07-09 יגמור נ' מ"י, [פורסם בנבו] במקרה בו נהרגו אב ובתו.....סקירת הפסיקה דלעיל מצביעה על כך שטווח הענישה בעבירת גרימת מוות בנהיגה רשלנית נעה מששה חודשי עבודות שירות, ועד 30 חודשי מאסר בפועל,

במקרים החמורים והקשים ביותר."

בעפ"ת 27105-09-15 סח(אסיר) נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.11.15) הורשע המערער על פי הודאתו, לאחר שחזר מכפירה בטרם שמיעת הראיות, בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 וסעיפים 64 ו- 40 לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961; בעבירה של סטייה מנתיב נסיעה, בניגוד לתקנה 41 לתקנות התעבורה, תשכ"א- 1961; עבירה של גרימת נזק לגוף ולרכוש, בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה בצירוף סעיפים 68 ו- 62 לפקודת התעבורה; וכן עבירה של נהיגה ברשלנות, בניגוד לסעיפים 62(2) ו- 38(2) לפקודת התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום, המערער נהג ברכב פרטי בכביש בין עירוני, דו מסלולי, נתיב לכל כיוון, עם שטח הפרדה בין הנתיבים. כשהגיע המערער לעקומה שמאלה בכיוון נסיעתו, הוא סטה עם רכבו שמאלה, חצה את שטח ההפרדה, הסתובב עם רכבו והתנגש עם צד ימין של רכבו בחזית רכב אחר.

כתוצאה מהתאונה נגרם מותו של אחד הנוסעים שהיו עם המערער ברכב, וכן נפגעו נהגת הרכב האחר, המערער ואדם נוסף שישב ברכבו.

נקבע כי במקרה דנן מדובר ברשלנות משמעותית שבוודאי אינה ברף הנמוך ביותר ועל כן מתחם הענישה הוא בין 6 חודשים ועד מאסר לתקופה של 12 חודשים. באשר למתחם הענישה הראוי לתקופת הפסילה קבע בית המשפט לתעבורה כי המתחם עומד בין 5 שנים ל- 10 שנות פסילה בפועל.

עפ"ת 71239-12-18 אירית ליבה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו)- הנאשמת נהגה ברכבה והתנגשה באופנוע שנסע לפנייה וגרמה למותו של הרוכב. נקבע כי רמת הרשלנות נמוכה, כאשר היו מחדלי חקירה, הגם שלא הותירו ספק באשר לאשמת הנאשמת (לא נבדקו הצילומים מהקסדה של המנוח, לא ניתן היה לקבוע מיקום הפגיעה במדויק), הוחלט להמיר שבעה חודשי מאסר בפועל לתשעה חודשים של עבודות שירות.

כאמור לעיל, בפרק נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש קושי של ממש בקביעת רמת הרשלנות של הנאשם, אך על פניו ניתן לקבוע כי מדובר ברמת רשלנות בינונית.

הצדדים צרפו גזרי דין התומכים בטיעוניהם. התביעה צרפה מספר פסקי דין של בית המשפט העליון במסגרת בקשות רשות ערעור, מהם עולה, כי הושתו על נאשמים מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה ואף על נשים אימהות לילדים. ב"כ הנאשם צרף גזרי דין התומכים לשיטתו בהשתת מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. אין מקום להאריך בסקירת גזרי הדין, שהרי כל מקרה ונסיבותיו הוא.

מהפסיקה עולה כי מתחם הענישה בעבירת גרם מוות ברשלנות ברף בינוני- גבוה מתחיל מ-8 חודשי מאסר ועד 24 חודשים, פסילת רישיון בפועל בין 6 לבין 18 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס. לצד עונשי מאסר ופסילה מושת פיצוי, המהווה פיצוי סמלי בלבד ואינו בא במקום הפיצוי הביטוחי.

עבירת ההפקרה

לעניין עבירת ההפקרה, קבע בית המשפט העליון בע"פ 5729/09 אלישע לוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.03.10):

"הפקרת אדם לאחר תאונה יש בה מימד חמור במיוחד. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשה קשה. זהו זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה. 'הנורמה של איסור על הפקרה, מעבר לתכליתה להגן על הנפגע ולהקל על אכיפת החוק ביחס לנהגים עבריינים, נועד לעגן במשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומו ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קיבלה לבוש משפטי מחייב במסגרת חוק המשקף קיומה של אמנה חברתית המושתתת על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת התפתחות בתפיסה בדבר החובה להושיט עזרה לאדם המצוי בסכנה בכלל, ולנפגע בתאונה בפרט. היא מרחיבה את החובה החוקית של אדם להושיט עזרה לאדם אחר המצוי בסכנה' (ע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.3.2009). ראו גם דנ"פ 2974/99 אוחנה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.1.2000); ע"פ 7224/03 חסון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו]), (20.11.2003)). מי אשר מפר איסור משפטי-מוסרי זה צריך להיענש ביד קשה, וזאת על מנת להביע את הסלידה העמוקה ממעשיו המכוערים. עמד על כך בית משפט זה: 'מעשהו זה של הנהוג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימאלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק, וראוי הוא כי ייענש בכל חומרת הדין' (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פד"י נו (3) 187, 230 (2002))."

אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גרימת מוות כתוצאה מנהיגה רשלנית והפקרה, התווה בית המשפט העליון מדיניות לפיה בעבירות אלו יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח, ופסילה בת שנים, גם כאשר עסקינן בנאשמים שהם אנשים נורמטיביים.

על הפסיקה הנוהגת במקרה של גרימת תאונת דרכים קטלנית והפקרה לאחר הפגיעה ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

ת"פ 30973-11-12 מדינת ישראל נ' אל חמאסה (פורסם בנבו, 1.4.14) - במסגרת הסדר טיעון, הודה הנאשם והורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה והפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64 א(ג) לפקודת התעבורה. ע"פ כתב האישום, בבוקר יום האירוע, נהג הנאשם ברכב פרטי בכביש דו סיטרי בעל נתיב נסיעה אחד בכל כיוון. באותה העת, רכב המנוח על אופניו באותו הכביש, בנתיב הנגדי לכיוון נסיעת הנאשם. הכביש היה תקין ויבש והראות הייתה טובה. בהגיע הנאשם לקטע עקומה שמאלה, הוא עקף

עם רכבו רכב הסעות שנסע לפניו, נסע בנתיב נסיעת המנוח וחסם את הנתיב ובשל כך אירעה התנגשות בין המנוח ואופניו לרכב הנאשם. כתוצאה מההתנגשות, המנוח נפגע מחזית רכב הנאשם, הועף לשול הימני ונפטר מפצעיו. אופניו התפרקו וחלקיהם הועפו לצד הדרך. גם רכב הנאשם ניזוק.

התאונה ותוצאותיה נגרמו עקב רשלנות הנאשם.

לאחר התאונה, הנאשם לא עצר במקום התאונה או קרוב לה כדי לעמוד על תוצאותיה ולא הזעיק עזרה למנוח, אלא הוא נמלט מהמקום עם רכבו ובכך הפקיר את המנוח. לאחר מספר שעות, בעקבות פעילות משטרת ישראל לאיתורו, עשה הנאשם את דרכו לעבר תחנת המשטרה בערד, והוא נעצר בסמוך אליה.

נקבע כי רשלנותו של הנאשם במקרה זה הייתה בינונית, התאונה התרחשה בגלל חוסר תשומת לב רגעי או פיזור דעת, והדבר החמור ביותר הוא הפקרת המנוח.

לקולא התחשב השופט בעובדה כי מדובר בבחור צעיר ואב לתינוקת, ללא עבר פלילי, **אשר הסגיר את עצמו**, הודה מיד במעשיו ואף הביע חרטה כנה. כמו כן, התחשב השופט במצבו הכלכלי הרעוע, וכן במצבו הנפשי שהורע בעקבות המקרה.

לבסוף, הוטלו על הנאשם **40 חודשי מאסר בפועל**, שלילת רישיון למשך 7 שנים ושנת מאסר על תנאי.

ת"פ 27399-12-15 (מחוזי ב"ש) **מדינת ישראל נ' נטליה פוגרבניאק** (פורסם בנוב, 8.11.16). הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן, בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה, ואי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חצייה בבטחה לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה. על פי כתב האישום, ביום התאונה בסביבות השעה 22:00, נהגה הנאשמת ברכב ברחוב בו היא גרה, כשבעלה, הנאשם גם הוא, במושב לידה. במהלך הנסיעה התקרבו למעבר חצייה, אשר סומן כחוק, ותאורת הרחוב פעלה והאירה היטב את אזור מעבר החצייה. בהתקרב הנאשמת אל ההצטלבות, תוך כדי נהיגתה, היא הסיטה את מבטה מהכביש, הסתכלה אל מכשיר טלפון נייד שהנאשם החזיק בידיו, ולפיכך לא ראתה את הנעשה בכביש לפנייה.

אותה עת חצתה המנוחה את הכביש במעבר החצייה והגיעה למרכז מעבר החצייה.

הנאשמת פגעה במנוחה עם הפינה הקדמית שמאלית, עם כנף שמאל ועם מראת צד שמאל של הרכב. כתוצאה מכך נזרקה המנוחה קדימה, נפלה על הנתיב השמאלי ונותרה לשכב על הכביש כשהיא סובלת מחבלות קשות בראש ושברים מרובים בגפיים.

בעלה, אשר בזמן התאונה הסתכל במכשיר הנייד שהחזיק, שאל את הנאשמת "מה קרה?" והיא השיבה "הכל בסדר", אף שידעה כי פגעה במנוחה עם הרכב. הנאשמת עזבה את המקום והמשיכה בנסיעה רציפה לכיוון ביתה, כשהיא מסיעה את בעלה לצידה, על אף שידעה כי כתוצאה מהתאונה המנוחה נחבלה חבלות חמורות. עוברי אורח הזעיקו כוחות הצלה, המנוחה פונתה באמבולנס לבית חולים, שם נקבע מותה עקב החבלות שנגרמו לה כתוצאה מהתאונה.

במסגרת ההסדר הגבילה עצמה התביעה ל-5 שנות מאסר כרף עליון, עקב מצבה הנפשי הקשה של הנאשמת והעובדה שהיא אם לילדה צעירה והייתה בחודשי הריון מתקדמים. ביהמ"ש, לאחר שסקר ארוכות את הפסיקה ואת הערכים המוגנים, קבע כי מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע שתי העבירות וכי בנסיבות האמורות מתחם העונש ההולם הינו **4-7 שנות מאסר**, פסילה ל-15-10 שנים, ופיצוי משמעותי. בסופו של יום הוטלו 4 שנות מאסר. במסגרת הערעור על תיק זה, ע"פ 9924/16 בהסכמת הצדדים הופחת עונשה ל-33 חודשי מאסר כשהטיעון המרכזי הינו העובדה כי היא בהריון מתקדם והקשיים הנובעים מכך.

בת"פ 3055-04-13 **מדינת ישראל נ' נח** (פורסם בנבו, 29.01.14) הורשע הנאשם בעבירות של גרם מוות בנהיגה רשלנית והפקרה אחרי פגיעה. הנאשם נהג במשאית יחד עם בנו הקטין ובאותה העת רכב המנוח על אופניו בכביש, לבוש חולצה בהירה ועל אופניו מחזירי אור. במהלך הנסיעה הנאשם מחק מסרון מהטלפון הנייד שלו, לא הבחין במנוח ופגע בו. המנוח הוטל ארצה מדמם, ומראת רכבו של הנאשם נתלשה. הנאשם ידע כי פגע באדם, הסתובב עם רכבו, עבר שוב במקום התאונה ועזב את המקום. הוא הסיע את בנו לבית הוריו, חזר למקום התאונה, הרים את מראת רכבו שנתלשה וזרק אותה לשיחים. אחד מפקחי העירייה שהיו במקום, הבחין בנאשם והוא עוכב לחקירה.

בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נע בין 24 ל-48 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם - שהיה נעדר עבר פלילי, שיתף פעולה עם שירות המבחן, היה נתון במשבר רגשי עמוק, ולחובתו היו 24 הרשעות תעבורה, ביניהן מעורבות בשתי תאונות דרכים - **28 חודשי מאסר בפועל**.

ע"פ 11222/03 **ישראלי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.6.04) - בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בביצוען של שלוש עבירות: גרימת מוות ברשלנות, הפקרה אחרי פגיעה, ושיבוש מהלכי משפט, עבירות לפי סעיפים 304 לחוק העונשין בשילוב עם סעיף 64 לפקודת התעבורה סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, וסעיף 244 לחוק העונשין. באותו מקרה פגע המערער בעת שנהג ברכב בשתי הולכות רגל אשר חצו את נתיב נסיעתו במעבר חציה, משמאל לימין כיוון נסיעת המערער, ועל אף שלרשות האחרון עמד שדה ראייה של כ-100 מ', וזירת התאונה הייתה מוארת, לא הבחין המערער בסכנה במועד, הגיב באיחור, וגרם למותן של שתי המנוחות. לאחר הפגיעה המערער לא עצר את רכבו במקום התאונה כדי להגיש עזרה לנפגעות, ולאחר שהוריד את בתו שנסעה עמו, החנה את הרכב בו נהג במקום מרוחק, והנחה את בתו לטעון, אם תקרא לחקירה, כי רכבם נגנב. בגין אלו נגזר למערער עונש הכולל **שש שנות מאסר בפועל**. ערעורו על ההרשעה ועל העונש נדחה, וביהמ"ש קבע שלא נפל פגם בעונשו של הנאשם וכי ההחמרה בענישה מתבקשת לנוכח ההפקרות המשתוללת בדרכים וריבוי המקרים בהם נהגים פוגעניים מותירים את קורבנותיהם מוטלים על הדרך וממהרים להסתלק מהזירה כדי להציל את עורם.

ע"פ 1977/05 **דוד גולה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.11.06) - המערער הורשע על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בביצוען של ארבע עבירות: גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה; הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה; נהיגה בפסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. בגין עבירות אלו הוטל על המערער עונש של **ארבע וחצי שנות מאסר בפועל**. בנוסף, נפסל רישיון הנהיגה של המערער לתקופה

של 12 שנים מיום שחרורו מן הכלא.

באותו ערעור מציין ביהמ"ש כי המערער גרם ברשלנותו למות אדם, ומעבר לכך הפגין אטימות וחוסר רגישות לחיי הנפגעת, עת הפקירה בזירה מבלי לברר אם ביכולתו להגיש לה עזרה תוך שהוא מוטרד מעניינו שלו בלבד.

ע"פ 8349/12 **רמי גראב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.3.2013) - המערער הורשע בעבירות של גרם מוות ברשלנות והפקרה, לאחר שעקף רכב שעצר סמוך למעבר חציה, ובנהיגתו פגע בהולך רגל שחצה את הכביש, המשיך בנסיעה עשרות מטרים נוספים, עזב את המקום **ובחלוף שעתיים הסגיר עצמו**. המנוח נפטר מפצעיו כעבור כחודשיים. ביהמ"ש המחוזי גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל ופסילה ל-5 שנים, תוך התחשבות בכך שהולך הרגל חצה את הכביש באור אדום, וכי רשלנות המערער הייתה נמוכה. עוד צוין, **כי המערער הגיע למשטרה מיוזמתו בתוך שעתיים**, וכי במקום התאונה היה אדם אחר שעזר להולך הרגל. ביהמ"ש העליון דחה את הערעור וציין כי בית המשפט המחוזי לא החמיר עם המערער ושיקלל את נסיבותיו האישיות כראוי.

פרסיליה קשתי פגעה ברכבה בהולך רגל שחצה את הכביש במעבר חציה בכיוון נסיעתה, הוא הוטח על שמשת המכונית והוטל אל הכביש ובהמשך נפטר מפצעיו. קשתי לא עצרה במקום התאונה, ורק כעבור 40 דקות דיווחה על האירוע למשטרה. לאחר ניהול הליך הוכחות היא הורשעה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ובהפקרה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, ונגזרו עליה בין היתר 24 חודשי מאסר בפועל (מתחם העונש ההולם הועמד על 24 עד 48 חודשי מאסר). ערעור על גזר הדין נדחה (ע"פ 5754/19 **קשתי נ' מדינת ישראל** (22.1.2020)[פורסם בנבו]).

מוחמד עכאשי נהג ברכבו שעה שרישיונו נשלל ממנו בגזר דין בתיק תעבורה קודם, ובמהלך עקיפה בכביש בינעירוני פגע ברוכב אופנוע והביא למותו במקום. עכאשי נמלט מהמקום אל עבר יער מבודד, שם החליף את צמיג הרכב והשליך את צלחת הגלגל שנשברה על מנת להעלים ראיות בדבר מעורבותו בתאונה; ולאחר מכן המשיך בשגרת חייו עד שנעצר כעבור כשבועיים על ידי המשטרה. עכאשי הורשע בעבירה של גרם מוות ברשלנות, בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, בעבירה של נהיגה ללא ביטוח, בעבירה של הפקרה בנסיבות מחמירות ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט; הוא נדון בין היתר לעונש של 5 שנות מאסר בפועל (מתחם העונש ההולם הועמד על 4 עד 7 שנות מאסר). ערעור על גזר הדין נדחה (ע"פ 1512/19 **עכאשי נ' מדינת ישראל** (4.12.2019)[פורסם בנבו]).

במובחן מעניינם של חלק מהמנויים לעיל אשר הסגירו עצמם (קשתי, גראב) **הנאשם נעצר רק בחלוף כחודש וחצי, עקב חקירה מאומצת של המשטרה.**

לאחר שבחנתי את נסיבות העבירה בתיק שבפני אני קובע כי מתחם העונש ההולם בעבירת גרם מוות ברשלנות והפקרה נע בין 40 חודשי מאסר ברף הנמוך ו-6 שנות מאסר ברף הגבוה ופסילה של 7-12 שנים.

הערך המוגן בעבירה של שיבוש מהלכי משפט הוא הגנה על סדרי השלטון והמשפט, שמירה על תקינות וטוהר ההליך המשפטי, כיבוד ערכאות שיפוטיות, חשיפת האמת, עשיית משפט צדק ושמירה על שלטון החוק.

לעניין זה יפים הדברים שנאמרו ב- ע"פ 150/88 לושי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו), [24.7.1988]:

"עבירת עשיית דבר 'בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי' עומדת על רגליה היא ולחוד מעצם מניעת או הכשלת הליך שיפוטי, ואין הראשונה תלויה בהשגת השניה. אין זאת אלא כאשר המדובר הוא בשיבוש מהלכי משפט, שהיא פגיעה באושיות המשפט, ביקש המחוקק לקבוע עבירה כבר על השלב הראשוני או המוקדם של המעשה, בלי להתנות זאת בשיבוש בפועל".

בע"פ 8721/04 אוחנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.6.2007) נקבע:

"תכליתן המרכזית של נורמות אלה, והאיסור על שיבוש מהלכי משפט ובכלל זה, הנה להגן על טוהר ההליך השיפוטי ועל תקינותם של ההליכים המשפטיים. להבטיח קיומה של מערכת תקינה של עשיית משפט צדק, הראויה לאמון הציבור".

אשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירת השיבוש, הרי שבתי המשפט התייחסו לחומרה הגלומה בעבירה זו, בדמות השתת ענישה מוחשית.

ב-ת"פ (שלום ירושלים) 28998-04-13 מדינת ישראל נ' מוחמד אבונוג'מה [פורסם בנבו] (18.2.15)- נאשם שהורשע בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. על-פי עובדות כתב-האישום (אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון), במהלך נהיגה של הנאשם ברכב פרטי, ללא ביטוח חובה תקף, פגע עם רכבו בהולכת רגל שחצתה את הכביש במקום שאינו מעבר חצויה, והיא נהרגה כתוצאה מהפגיעה. הנאשם פעל לפינוי המנוחה לבית-החולים. לאחר התאונה, הנאשם לא התקשר למשטרה להודיע על האירוע, ובכך נוצר עיכוב בהגעת בוחן לזירת האירוע. במקביל, ביקש להעביר את הרכב ממקום האירוע למקום אחר, ואדם אחר עשה כן עבורו. במעשיו אלה ניסה הנאשם להעלים את עובדת מעורבות הרכב בתאונה, ובכך הכשיל הנאשם את חקר האמת בתאונה.

בית המשפט השית עליו 30 ימי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר על תנאי, תוך שנקבעו הדברים הבאים:

"בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי - המשפט נוהגים להטיל בגין העבירה של שיבוש מהלכי משפט עונשים הנעים מענישה מוחשית ללא רכיב של מאסר בפועל ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל - הכל בשים לב לנסיבות המעשה ולנסיבותיו

של העושה (ראו: ת"פ (מחוזי י-ם) 56093-12-11 **מדינת ישראל נ' אלמליח** [פורסם בנבו] (15.1.2013); ת"פ (שלום י-ם) 13-01-54706 **מדינת ישראל נ' חביב** [פורסם בנבו] (15.7.2013); ת"פ (שלום צפת) 10-11-48827 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (12.6.2013))."

ב- ת"פ (מחוזי לוד) 46963-01-14 **מדינת ישראל נ' ווהיב אבו נאדי** [פורסם בנבו] (5.1.15)-שם הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ושיבוש מהלכי משפט. אשר לשיבוש הורשע בכך שתאם עם נאשם אחר מה לעשות בחקירת המשטרה וכן מחק הודעות הקשורות לכך מהטלפון הסלולרי שלו. בית המשפט השית על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל שירוצו על דרך עבודות שירות ומאסר מותנה.

כאמור, טווח הענישה הנוהג בפסיקה לגבי עבירת שיבוש מהלכי משפט הינו רחב ותלוי נסיבות.

מתחם העונש ההולם לעבירה זו נע בין ענישה ללא רכיב מאסר לבין מספר בודד של חודשי מאסר בפועל. **עבירת השיבוש במקרה זה, על פי הנסיבות, מצויה ברף העליון של המתחם.**

7. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם בן 77 ואין ספק כי בגילו יש לעונש משמעות קשה וביתר שאת גם בהתחשב במצבו הבריאותי.

כך הם פני הדברים גם באשר לאשתו אשר כתבה אודות השבר אשר פקד את המשפחה ואת הנאשם שהפך לאדם מכונס, מאופק וסגור. במכתבה עמדה אשת הנאשם על צניעותו ותרומתו לחיי המשפחה. "**מאז שהחלו המשפטים האדם הצנוע והנפלא הזה ממש דועך מולי... הליכתו השתנתה לרעה, הוא מדדה במקום ללכת ומתקשה לעלות במדרגות**". במכתבה ציינה אשת הנאשם, כי בעלה והיא מצרים וכואבים את מות המנוחה. יצוין כי תוכן המכתב מעיד על סערת נפש לפי שלדבריה הוא נכתב ליד מיטת הנאשם בבית החולים לאחר הצנתור בלב.

מצבו הרפואי של הנאשם אינו מן המשופרים. אך לאחרונה עבר הליך של צנתור כלילי. נמצאה סתימה בשני עורקי הלב והצנתור הראה חסימה של מעל 90%.

התסקיר, מיום 4.4.2021, סוקר את תולדות חייו של הנאשם.

קצינת המבחן מציינת כי במהלך השנים ביצע הנאשם 25 עבירות תעבורה שונות, דבר המשקף, לדידה דפוסי נהיגה בעייתיים המהווים, בחלקם, סיכון כלפי עצמו וכלפי אחרים.

בהתייחסו לעבירה הנוכחית שלל כל קשר למיוחס לו והדגיש כי נעשה לו עוול. לתפיסתו, זוהה בטעות כנהג הפוגע והמפקיר והשליך את האחריות למצבו על גורמים חיצוניים. בנוסף, הדגיש את פגיעתו מאז האירוע ואת

השלכותיו על חייו, במישור הרגשי, החברתי והכלכלי.

שרות המבחן התרשם כי מדובר באדם מבוגר, נורמטיבי, המתפקד לאורך החיים באחריות וביציבות במישורי חייו. הוא התקשה לחשוף את עולמו הפנימי והתנהל באופן הגנתי, הכחיש את המיוחס לו והדגיש פסאדה חיובית לגבי תפיסתו את עצמו.

לאור האמור, הכחשת התנהגותו בעבירה נשוא הדיון ושליטת נזקקות טיפולית, לא המליץ שירות המבחן על מעורבות טיפולית שיקומית בשירותיו.

קצינת המבחן המליצה כי בשיקולי הענישה יילקחו בחשבון גילו המבוגר, היעדר הרשעות קודמות ותפקודו התקין לאורך חייו.

במידה ויוטל עליו עונש מאסר בכלא, המליץ שירות המבחן לדחות את מועד ריצוי העונש בחודשיים וזאת על מנת שיוכלו לסייע לנאשם במיון מוקדם מול הגורמים המתאימים בשב"ס, למציאת מסגרת כליאה מתאימה לצרכיו.

לנאשם שורה של הרשעות תעבורה, כולן מסוג ברירת משפט וחלקן הארי נושא אופי בטיחותי.

שורה ארוכה של עדי אופי לטובת הנאשם העידו אודות תרומתו הנכבדה לקהילה. הנאשם שימש כקצין פסיכולוגיה במסגרת שירותו הצבאי, לאחר מכן, פיתח תחום חשוב של מיון משאבי כוח אדם, הרצה במסגרת אקדמית ונמנה על מייסדי חברה למיון כוח אדם. במסגרת אותה חברה שימש הנאשם הפסיכולוג הראשי.

כל העדים עמדו על תכונותיו ובהן צניעות, יושר, לבביות, הגינות ומתינות.

לעת הזאת שותף הנאשם בחברת הזנק והוא הפסיכולוג של החברה.

8. קיים דיסוננס משמעותי בין דמות הנאשם, עיסוקו וגילו לבין אשר אירע. ד"ר לפסיכולוגיה, רב פעלים ומבוגר אשר הביא למותה של המנוחה אגב נהיגה רשלנית, נמלט מהמקום ועשה **הכל** כדי להקשות על זיהויו ואיתורו לרבות מסירת גרסה שאינה עולה בקנה אחד עם מה שאירע. זכותו לכפור במיוחס לו ואל לבית המשפט לזקוף זאת לחובתו. אינני יכול לחקור במופלא ממני ואין לי אלא מה שבפניי.

בשים לב בעיקר לגילו של הנאשם ומצב בריאותו אני מעמיד את עונשו בתחתית המתחם.

9. אחר כל אלה אני גוזר על הנאשם עונש כולל כדלקמן :

א. 42 ח' מאסר בפועל.

ב. שנה מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה בתוך 3 שנים מתום ריצוי מאסרו.

ג. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 שנים שמניין יחל מתום ריצוי מאסרו ובניכוי תקופת הפסילה מיום הפסילה המנהלית (אשר הוארכה עד תום ההליכים) 9.2.20 ועד לתחילת ריצוי המאסר.

ד. הנאשם יפצה את יורשי המנוחה, על פי פרטים שיימסרו ע"י הפרקליטות, בסך 50,000 ₪. הפיצוי יופקד בגזברות בית משפט עד ולא יאוחר מיום 6.9.21.

שירות המבחן עתר לדחיית ריצוי עונש המאסר בחודשיים ימים לשם סיוע לנאשם במיון מוקדם מול גורמי שב"ס. עיון בלוח השנה מעלה כי תום תקופת הדחייה הינו בערב ראש השנה. משכך, ולפי שמדובר בחודש החגים אני מורה לנאשם להתייצב לריצוי מאסרו, לאחר החגים, ביום 3.10.21 שעה 09:00.

עיכוב ביצוע המאסר הינו בכפוף למילוי אחר הערבויות הבאות:

התחייבות עצמית, ערבות צד ג' והפקדה בסך 100,000 ₪ כל אחת. ניתנת ארכה לערבות צד ג' ולהפקדה עד יום 14.7.21.

מוצא בזה צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הנאשם. רשמתי בפניי כי הדרכון של הנאשם מצוי במשטרה.

העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשפ"א, 06 יולי 2021 במעמד הצדדים.